

Пазари

ОТКЛЮЧВАНЕ НА ТОВАРНАТА ЖП КОНКУРЕНЦИЯ В ТУРЦИЯ

на стр. 3

Лицензи

И „МИНИ МАРИЦА-ИЗТОК“ С ЖП СЕРТИФИКАТ

на стр. 4

BDZ CARGO

„БДЖ – ТОВАРНИ ПРЕВОЗИ“ ЕООД

ВАШИЯТ НАДЕЖДЕН
ПАРТНЬОР

www.bdz.bg

гр. София 1080, ул. „Иван Вазов“ № 3, тел.: +359 2 987 40 30, факс: +359 2 987 79 83, e-mail: bdzcargo@bdz.bg

КОНЦЕСИЯТА НА ЛЕТИЩЕ СОФИЯ ПАК Е НА МАСАТА

Министър Ивайло Московски очаква концесията на летище София отново да бъде открита до около месец.

Това той заяви след пускането в експлоатация на новата пътна връзка между бул. „Брюксел“ и Терминал 2 на аерогарата, което стана след 14-годишно забавяне. Модерната естакада беше открита преди дни заедно със столичния кмет Йорданка Фандъкова, представители на изпълнителите и възложителите.

От техническа и инженерна гледна точка изграждането на естакадата е много сложно и до този момент у нас не са били осъществявани подобни проекти. Новата отсечка и връзката на софийското метро до летище София, значително ще облекчат трафика към Терминал 2, който се очаква да се увеличи още повече по време на Председателството на Съвета на ЕС, което страната ни официално започва от 11 януари.

Министърът съобщи, че в проекта „Пътна връзка за летище София от бул. „Брюксел“ до ул. „Мими Балканска“ са инвестирани 13,7 млн. лв. с ДДС. Строителните дейности са започнали през септември 2016 г., а срокът за завършване е февруари 2018 г. В тях е включено изграждането на директно скоростно трасе от бул. „Брюксел“ до Терминал 2 и две пътни връзки до Терминал 1. Общата дължина на директното трасе е 1100 м, в които влиза и 360-метровата естакада

По думите на министър Московски новият срок за откриването на концесията за столичното летище е уточнен на работна среща с консултантите от Световната банка (СБ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР). Той очаква анализите им да бъдат готови до около месец. Веднага след това процедурата ще стартира. Московски се надява до края на председателството да приключи и подаването на офертите.

Припомняме, че концесията на летището беше прекратена с решение на служебното правителство на Огнян Герджиков, а мотивът бе не добре защитен публичен интерес. В това отношение и силния синдикален натиск изигра съществена роля. Той започна още при първото обявяване на процедурата през 2016 г. по време на втория кабинет на Бойко Борисов. Тогава идеята бе спечелият кандидат да вземе стопанисването на столичното летище, а част от получените от концесията пари да

отидат за закупуване на нов подвижен състав и частично погасяване на задълженията на БДЖ. Според оповестените условия, с които трябваше да се съобрази бъдещият концесионер бе да инвестира не по-малко от 306,5 млн. лв. без ДДС за 35 години, а част от парите да се вложат в обновяването на терминал 1. Предвиждаше се той да разполага със 7 ръкава и 5 входа и изходи за пътници с капацитет на обслужване 3 млн. души годишно. Тогава виждането беше, че трябва да влязат около 1,1 млрд. лв. за целия концесионен период, а повече от половината от тези пари да се изплатят веднага. Така че сумата от 660 милиона с ДДС щеше да се пренасочи към

БДЖ. По-късно обаче, в средата на ноември същата година, срокът за подаване на офертите бе удължен заради искане, постъпило от оператора на летището в Манчестър. Преди две години като сигурни кандидати се смятаха турската фирма TAV, оператор на летище „Ататюрк“ в Истанбул, германската Fraport, концесионер на летищата във Варна и Бургас и още една друга турска фирма Limak, част от обединението, което строи ново огромно летище край Босфора. Тя бе в сдружение с руската ВТБ.

За очертаване на настоящите концесионни параметри трябва да бъдат включени и изключително високите финансови резултати на аеропорта от 2015 г., 2016 г. и ако са излезли и от 2017 г. Непрекъснато се правят и паралели с процедурата, приложена на белградското летище, която съвсем наскоро приключи. Там френската „Винчи еърпортс“ го пое за 25-годишно стопанисване и експлоатация, срещу 1,5 млрд. евро и 417 млн. евро еднократно плащане.

ОПАСНИ ДЕТСКИ ИГРИ ИЛИ РАДИКАЛЕН ВАНДАЛИЗЪМ

Около 22:00 ч. на 14 декември пътническият влак от София за Мездра е атакуван с камъни от неизвестни лица в района на спирка Кумарица. В резултат на вандалската проява леко е пострадало младо момиче, което е пътувало в композицията. Във влака е пътувала и група футболни фенове, които са провокирали ситуацията. Вагонът е със счупени едно панорамно стъкло и две стъкла на страничните врати.

От началото на 2017 г. това е 81-ият случай, при който влакове на „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД са замеряни с камъни. Тенденцията е изключително тревожна, защото подобни прояви през миналата година вече са с шест повече в сравнение с 2016 г.

Националният железопътен превозвач осъжда остро подобни хулигански инциденти, които освен нанесените материални щети, застрашават сериозно живота и здравето на пътниците и служителите на БДЖ, обръщат внимание от пресцентъра на холдинга.

Според Кирил Костадинов, ръководител отдел безопасност в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, 2013 г., в която са регистрирани 93 случая със замеряне на камъни, е бил постигнат рекорд. „Това е периодът с драстично висок брой посегателства, което наложи да се предприемат редица мерки за ограничаване на тревожните ситуации“ – казва той. Става въпрос за поредица от съвместни координирани кампании с общинските администрации и управленията на МВР в страната на местата, където се наблюдавало зачестяване на явлениято. Правейки анализ сега, от позицията на изтеклото оттогава време изводът е, че като резултат

атаките от подобен род са намалели чувствително. Статистиката, водена в дружеството показва, че през 2014 г. са регистрирани 53 случая, през 2015 г. - 64 случая и през 2016 г. те са 72. Но по-безпокойтелна е тенденцията през 2017 г., когато отново се наблюдава „възход“ на този род „произшествия“. През миналата година те достигат 81 броя.

Размерът на щетите обаче не винаги е право пропорционален на количеството регистрирани случаи. И Кирил Костадинов отново си служи с точния език на цифрите, посочвайки по години какъв е той. През 2013 г. щетите са оценени за 50 хил. лева, през 2014 г. за 45 хил. лева, през 2015 г. - 35 хил. лева, 2016 г. те достигат 50 хил. лева, а 2017 г. са за 80 хил. лева. Или с 30 хил. лв. повече от върховата 2013 г. Обяснението, че финансовият им размер не винаги е адекватен на броя „нападения“ с камъни идва от факта, характерен

На стр. 5

Дебют

В ИСТАНБУЛ - ПЪРВОТО ТУРСКО АВТОМАТИЧНО МЕТРО

В Истанбул беше открит началния участък от първата в Турция напълно автоматизирана линия на метрото, наречена М5. Трасето е с дължина 10,5 км, с 9 метростанции и минава през азиатската част на града. Влакчетата без машинисти, които обслужват железния път, изминават разстоянието между кварталите Юскюдар и Умранийе (в тях са двете крайни станции) за 17 минути.

Строителството на М5 започна през март 2012 г. и вече е почти приключило. Пускането в експлоатация на втория участък на трасето е планирано за юни 2018 г. Тогава то ще бъде удължено до 20 км и по него ще има още 8 метростанции. Очаква се всекидневно по направлението да се превозват около 700 000 пътници. В бъдеще се предвижда да бъде удължено до обслужващото Истанбул летище „Сабихи Гьокчен“.

Испанската компания CAF

доставя подвижния състав, а японската корпорация Mitsubishi електрооборудването и средствата за автоматизацията за новата линия на метрополитена. Обслужването на М5 е поверено на 21 шествагонни метро влака, предвидени за автономна работа. Контрактът за тях е общ, на стойност 119 млн. евро и е сключен през 2014 г.

Мотрисите са с дължина 132 м и могат да превозват по 1622 души. Проектирани са за максимална скорост 90 км/ч и се захранват от контактна мрежа с

напрежение 1,5 kW. По силата на договора предприятия на турската промишленост са участвали в производството на 15 на сто от комплектуващите части и възли, предназначени за композициите.

Тяхното управление се осъществява по радиоканал чрез системата Cityflo 650. Тя осигурява интервал на движение 90 секунди. Всички метростанции по маршрута са оборудвани със защитни пластмасови прегради. Те ограничават достъпа на пътниците до края на перона и се отварят едва след като мотрисите спрат.

В тържественото откриване на М5 участва и турският президент Реджеп Ердоган, който е бивш кмет на Истанбул (в периода 1994 - 1998 г.) Той коментира, че властите целят превръщането на мегаполиса в град, свободен от автомобили и с развита система на обществен транспорт. „С въвеждането на новата линия, общата дължина на метрото в Истанбул се увеличи на 160 км. През 2019 г. тя ще нарасне до 355 км. Доближаваме поставената цел“, подчерта турският президент.

Зелена политика

ЕС ЩЕ ИНВЕСТИРА 1 МЛРД. ЕВРО В ЕКОЛОГИЧЕН ТРАНСПОРТ

Европейската комисия одобри да отпусне над 1 млрд. евро, за да се подпомогне реализацията на 39 проекта, които ще помогнат на европейския транспорт да стане по-екологичен. Основната част от тях са свързани с развитието на железниците на Стария континент.

Инициативите предвиждат най-вече покупка на модерни „зелени“ влакове и модернизиране на жп линиите с цел организиране на превози с по-високи скорости. Първи от евросредствата ще се възползват държавните железници на Словения. С тях ще бъде частично подпомогната замяната на 77 остарели крайградски дизелови

ви и електрически състава с 88 нови.

Втората група проекти, които ще бъдат субсидирани, са свързани с наземния транспорт. Те засягат изграждане на

нови пътища и покупка на автомобили, задвижвани от екогорива. В 13 държави от ЕС е планирано да бъдат изградени мрежа от 340 зарядни станции за електроавтомобили.

Предвидени са и дотации за водния транспорт. Сред одобрените проекти са и тези за разширяване на канала Алберт в Белгия и за модернизацията на полското товарно пристанище Гданск.

39-те проекта, които ЕК обявя, че ще подкрепи, са избрани сред общо 68 заявки за финансиране, подадени от държавите в Евросъюза. Реализацията на повечето инициативи ще започне през настоящата година.

Постижение

Китайската скоростна жп мрежа надхвърли 25 000 км

Това бе обявено в края на 2017 г. Така китайската скоростна жп мрежа стана почти два пъти по-дълга от всички останали скоростни жп линии на държавите по света взети заедно. Транспортните власти на Поднебесната империя предвиждат през 2025 г. тя да достигне 38 000 км.

През миналата година китайците са въвели в експлоатация 4000 км нови железни пътища, 3500 км от които, са за влакове-стрели. Това съобщи президентът на държавните железници на страната (CRC) Лу Донгфу, коментирайки миналогодишните резултати на компанията. Очакванията са до средата на следващото десетилетие общата дължина на китайската жп мрежа да стане 175 000 (сега тя е 125 000 км).

Миналата година CRC са превозили 3,04 млрд. пътници или с 9,6 процента повече спрямо 2016 г. 56 на сто от пасажерите са се възползвали от услугите на високоскоростните състави. От компанията отчитат, че приблизително 70

процента от влаковите билети са закупени онлайн, а по-голямата част от заявките за изпращане на товари също са организирани през Интернет.

През септември 2017 г. максимално допустимата скорост на движение на китайските влакове бе отново повишена до 350 км/ч. В момента с нея се движат влаковете-стрели Fuxing („Възраждане“), които са първите построени изключително с използване само на китайски технологии. За 6 години, след катастрофа между два експреса, скоростта бе ограничена под 300 км/ч.

От CRC посочват, че между Китай и европейските градове през миналата година са пътували 3600 контейнерни жп композиции. До декември 2017 г. (последният месец още не е отчетен) обемът на товарите, превозени от китайските влакове е достигнал 3,38 млрд. тона (ръст с 12,2 на сто спрямо аналогичния период на 2016 г.), а товарооборотът - 2462,9 млрд. тон-километра.

Сделка

40 локомотива TRAXX DC3 за италианския Mercitalia

Компанията Bombardier сключи контракт на стойност 210 млн. евро с италианския товарен жп превозвач Mercitalia. Съгласно него канадският жп производител ще достави на оператора 40 електролокомотива TRAXX DC3 (използващи прав ток). В договора е заложено и тяхното сервизно обслужване в подразделението на канадската компания в Италия за период от 16 години.

Първите локомотиви е планирано да се предадат на купувача през третото четири-

месечие на тази година. Цялата серия ще бъде произведена на базата платформата TRAXX 3 в четириосна версия. Те ще се отличават с иновационни технически решения, които подобряват тяговите характеристики и осигуряват по-малък разход на енергия.

В контракта фигурира и опция за придобиване на допълнителни 20 локомотива TRAXX DC3. Освен това срокът на сервизното обслужване на всички електролокомотиви на Mercitalia може да бъде продължен с още 8 години.

Страницата подготви: Ивайло ПАШОВ

ОТКЛЮЧВАНЕ НА ТОВАРНАТА ЖП КОНКУРЕНЦИЯ В ТУРЦИЯ

В Турция започна да работи първата частна товарна железопътна компания. Вече няколко седмици влаковете на Omsan Logistics извършват превози на желязна руда в югоизточната част на страната. А това означава, че държавния жп монополист TCDD Taşımacılık има първия си реален конкурент. Съвсем скоро се очаква да се появи и втори.

Съставите на Omsan Logistics се натоварват с желязната руда на гарата в град Дивриги, провинция Сивас. Суровината се доставя до нея от миннодобивната компания Ergaden, която разработва разположените недалеч оттам рудници. Впоследствие тя се транспортира по железния път до жп терминала в Искендерун, близо до който се намира металургичния комбинат İsdemir. Трите изброени компании влизат в състава на Oyak Group – един от най-големите промишлени холдинги в нашата югоизточна съседка. Неговата продукция (руда, въглища, цимент) формира 15 процента от каргото на турските железници.

Засега от Omsan Logistics планират да осъществяват товарните превози само по жп участъка Дивриги – Искендерун (Югоизточна Турция). Годишният товарооборот по жп трасето съставлява около 2 млн. тона, което го прави най-натовареното в страната. По-рано този товаропоток бе изцяло опериран от TCDD Taşımacılık. Сега обаче две трети от обема премина в ръцете на Omsan Logistics. Частната компания изпълнява 4 от общо 6-те всекидневни товарни рейса по направление. На съставите на TCDD Taşımacılık са оставени само останалите два.

Компанията Omsan Logistics подаде заявка за получаване на лиценз за извършване на товарни железопътни превози през лятото на м.г. Няколко месеца по-късно, през октомври, новият

жп оператор взе под аренда от държавната железница TCDD Taşımacılık 15 електролокомотива и 350 товарни вагона.

Освен въпросната частна фирма, лиценз за жп превозвач получи и друго турско търговско дружество - Körfez Taşımacılık. То е част от нефтопреработващата група Tüpraş. Вагонният парк на холдинга наброява 452 цистерни, което го прави третия най-голям собственик на вагони в югоизточната ни съседка.

Но въпреки, че разрешението за извършване на жп превози бе издадено на 14 юли миналата година, Körfez Taşımacılık и до момента все още не е пристъпила към изпълнение на превози на товари със своите композиции. Причината е, че компанията трябва да изпълни куп изисквания на регулаторните органи. Очаква се да успее до няколко месеца влаковете ѝ да тръгнат по турската жп мрежа. Плановите предвиждат те да обслужват жп магистралата Измит - Анкара – Кириккале, в северозападна Турция. В тези срокове се планира да завърши и модернизацията на нейния участък, преминаващ през предградията на Анкара. Това също е фактор, който забавя дебюта на втория конкурент на държавните железници.

От Körfez Taşımacılık не са избрали случайно началното трасе за своите бъдещи превози. Решението е обусловено от специфичната дейност на холдинга Tüpraş, чиято собственост е фирмата. Той притежава

Omsan Logistics взе под аренда от държавната железница TCDD Taşımacılık 15 електролокомотива и 350 товарни вагона

нефтопреработващите заводи в Измит и Кърккале (Централна Турция). Около 1 млн. тона от тяхната продукция (или 60 процента от нефта и нефтопродуктите в страната) ежегодно се превозват с турския жп транспорт. Любопитно е, че Tüpraş притежава третия по мащаб вагонен жп парк в страната. Той наброява 452 цистерни. С повече подвижен състав разполагат само държавната железница TCDD Taşımacılık и компанията Arkas (специализирана в превозите на контейнери).

Припомняме, че през 2016 г. в Турция започна реформа на железопътния отрасъл. В хода ѝ, от състава държавната жп компания TCDD бе отделено поделението, извършващо пътническите и товарни превози. Така се роди новият жп оператор TCDD Taşımacılık. Управлението на инфраструктурата остана под контрола на жп концерна. В същото време правителството планира да бъде създадена Главна дирекция за железопътна регулация, подчинена на министерството на транспорта. Тя трябва да се превърне в регулаторния орган на отрасъла.

В рамките на следващия етап на преобразуванията TCDD Taşımacılık започна да функционира като пълноценен жп оператор. От своя страна концернът TCDD продължава да управлява жп мрежата и да предоставя достъп до нея на субектите от сегмента. Занапред държавната компания ще може да делегира част от своите функции на външни фирми чрез аутсорсинг. Единствената дейност, в която няма да има право да участва под контрола на подизпълнители, е управлението на железопътното движение. То остава неин ангажимент.

Турското правителство предвижда да субсидира дейността на TCDD и TCDD Taşımacılık до 2018 г. Впоследствие то ще подпомага само инфраструктурната компания.

С регулаторните функции в отрасъла вече е натоварена и станалата факт Главна дирекция по железопътното регулиране. Като структурно подразделение

Съставите на Körfez Taşımacılık се очаква активно да превозват нефт и нефтопродукти

Körfez Taşımacılık е на път да стане втори частен товарен превозвач в югоизточната ни съседка

Товарните влакове на първия частен жп оператор в Турция (Omsan Logistics) от няколко седмици превозват руда по жп участъка Дивриги – Искендерун

Държавните железници на Турция постепенно губят монопола си над товарните жп операции

Турският транспортен министър Ахмет Арслан присъства на подписването на договора за сътрудничество, сключен между TCDD и Omsan Logistics

И „МИНИ МАРИЦА-ИЗТОК“ С ЖП СЕРТИФИКАТ

В средата на декември миналата година експерти на Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ (ИАЖА) заедно с изпълнителния й директор Веселин Василев одитираха Системата за управление и поддържане на товарни вагони и материално-техническата и ремонтна база на жп транспорта на дружеството. Това ще му донесе годишно около половин милион лева икономии.

Одитът не откри съществени несъответствия и пропуски. Сертификатът, който впоследствие е издаден е за структура, отговаряща за поддържането на товарни вагони, според изискванията на Директива 2004/49/ЕО и Регламент (ЕС) № 445/2011. От ИАЖА информират, че специалистите от жп транспорта в дружеството са успели в кратък срок да създадат Системата за управление и поддържане на товарни вагони. Също така са регламентирали дейности, извършвани от „Мини Марица-изток“ ЕАД, които до този момент са нямали легитимност, но не отстъпват по качество на работата на специализираните структури, създадени за ремонт и поддържане на подвижен жп състав. Сертификатът по ЛОП дава възможност на „Мини Марица-изток“ ЕАД да управлява документацията и да извършва ремонт на товарни вагони при пълно съответствие с изис-

кванията на националната и европейска железопътна нормативна база. Паралелно се създават условия за икономия на средства, чрез намаляване на поръчките за възлагане на външни организации, в рамките на споменатите вече половин милион лева на година.

Следваща, последна стъпка е дружеството да получи сертификат и за лице отговорно за поддържането на дизелови локомотиви. С вземането на този лицензионен документ,

релсовият транспорт на „Мини Марица-изток“ ЕАД ще се утвърди като организация, която притежава, управлява, експлоатира и поддържа подвижен железопътен състав в пълно съответствие с разпоредбите на Закона за железопътния транспорт, на Директива 2004/49/ЕО и Регламент (ЕС) № 445/2011.

В портфолиото й е отбелязано, че превозва цистерни с опасни товари и други вагони, специализирани за превоз на опасни стоки.

ОБРАТНА ВРЪЗКА

Отзиви в социалните мрежи

Здравейте!

Искам да изкажа удовлетворението си от услугата, която ми предложи „БДЖ – Пътнически превози“ на 5 януари тази година.

Благодаря първо на билетния касиер на гара Сливен, която ме обслужи изключително любезно и напълно адекватно разреши проблема, който възникна с билетоиздаващата система. Благодаря й и за няколкократно проверки какви сигурни връзки имам, за да продължа и достигна крайната си дестинация. Благодаря и на служителите в бързите влакове 3622, 4651, 4652 и 3623 за професионалното им и любезно отношение.

Благодаря и на машинистите, които ми осигуриха безаварийно и по разписание пътуване, както и на влаковия персонал, който през цялото време се грижеше да е чисто, добре затоплено и да има приятна атмосфера за пътуване във вагоните.

п.п. Умишлено пропускам грубия тон на билетния касиер на гара Стара Загора, в отговор на въпроса ми „На кой коловоз ще спре влакът?“. На него получих троснат, отегчен отговор - „На таблото пише!“, след което глътето бе затворено под носа ми.

Но на всички останали железничари, с които случайно се срещнах, благодаря от сърце!

Станислав Руйчев

Бърза и своевременна беше реакцията след като разбрахме, че местата ни 29 декември миналата година са дублирани. Подадохме сигнал на посочения номер за контакти с клиенти на сайта на БДЖ. Изненадата ни беше много приятна, в навечерието на новогодишния празник, когато се оказа, че за да може да пътуваме удобно е запазено цяло купе за пътниците с дублирани билети.

Симеон Атанасов

Хоби

ОЩЕ ЕДНО КРАСИВО ПРОИЗВЕДЕНИЕ ЗА КОЛЕКЦИОНЕРИТЕ

Сто и седемдесет годишната от рождението на Христо Ботев бе отбелязана с валидирането на пощенска карта. Печатът на изданието постави министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията Ивайло Московски, кмета на София Йорданка Фандъкова, председателя на Общонародната фондация „Христо Ботев“ Боян Ботйов и художника на проекта Стоян Дечев.

„Христо Ботев е една от най-почитаните личности в българската филателия, с повече от 25 издадени пощенски марки“ - заяви министър Ивайло Московски. По думите му в годината на председателството на България на Съвета на Европейския съюз, със събития като това валидиране, изпращаме послание за нашите национални ценности.

Картата има и колекционерна стойност, тъй като пресъздава за първи път портрет на Христо Ботев, нарисуван от известния български художник Александър Поплилов. Тя вече

привлича интереса на хората, чието хоби е филателията, защото колекциите им се обо-

гатяват с още едно красиво произведение на миниатюрното изобразително изкуство.

АБОНАМЕНТ 2018

И през тази година вестник „Железничар“ ще продължава да информира за актуалните събития в бранша.

За ваше улеснение отново ви предлагаме абонаментен талон, който след попълване и документ за внесена сума по посочената сметка, може да изпратите в редакцията на вестника.

ТАЛОН ЗА АБОНАМЕНТ

Име Фамилия
 Фирма тел.
 Адрес:
 пощ. код гр./с.
 област ул./жк
 №/бл. вх. ет. ап.

Ако искате да получите фактура, моля, попълнете следните данни:

1. Идентификационен № тел./факс
 2. Материално отговорно лице
 3. Адрес на фирмата по регистрация

Железничар

Банкова сметка
 на вестника в лева
 Титуляр:
 „Подделение за почивна дейност“ -
 ХБДЖ ЕАД

IBAN: BG07BPI79241064295803
 BIC: BPBIBGSF
 Банка: Юробанк България АД

Изпратете този талон
 на факс (02) 987 71 51
 или на адрес:
 София 1000, ул. Иван Вазов №3

За справки: 0889 413 003

Годишен абонамент
24 лв.

ОПАСНИ ДЕТСКИ ИГРИ ИЛИ РАДИКАЛЕН ВАНДАЛИЗЪМ

От стр. 1

за миналата година. Тогава в 18 от случаите са пострадали стъкла на моторните влакове „Сименс“, за които цените на прозорците са значително по-високи.

Но явлението няма само финансови измерения, предупреждават специалистите по безопасността в дружеството. То може да има трагични последици, защото при средна скорост на влаковата композиция 65 км/ч, не е изключено дори и малко камъче да пробие стъклото и да рани човек, какъвто е и цитираният случай от края на 2017 г. През наблюдавания период средно на година са пострадали по двама пътника като през 2016 г. освен един ранен пасажер във влака с леки травми са се отървали и двамата локомотивни машинисти. Ще спестим разсъжденията какви биха били последиците ако физическото им състояние в онзи момент не позволявало повече да управляват влака. Проблем, който пряко засяга безопасността на движение и застрашава не един, а много човешки животи.

И в цялата тази сага на необяснимо от логична гледна точка забавление, граничещо с вандалщина, само през изминалата година са регистрирани общо 40 участъка, където редовно се извършват замервания с камъни по влакови композиции. В софийския регион са регистрирани

25 такива посегателства преди всичко в железопътните участъци между София и Горна баня, София и Искър, Курило и Реброво, като половината от случаите са между гарите София - Горна Баня. В района на Казанлък пък са станали 11 инцидента, а около Кюстендил са три. Най-често това са местата, където жп линиите преминават покрай ромските махали, а незаконно построени къщи са разположени върху сервитутната ивица.

„До 2014 г. хвърлянето на камъни също представляваше опасност, но се считаше за част от детските игри в забранени зони на критичната инфраструктура“ – обяснява Мирослав Писов, ръководител на отдел „Вътрешна сигурност и безопасност в „Холдинг БДЖ“ ЕАД. – „Тогава съвместно с МВР и общините всяка година се провеждаха кампании в училищата под наслова „Опасни игри“, за да се ограничи явлението. Но след промяната на общата среда за сигурност и навлизането на терористичните заплахи имаше опасност отделните човешки действия да преминат в радикални.“ Като конкретен пример Мирослав Писов сочи случая през януари 2016 г. в Монтана, когато от ромската махала с хвърляне на камъни е спряно движението на влаковете за около месец. Няколко месеца след това Министерството на транспорта,

информационните технологии и съобщенията, „Холдинг БДЖ“ ЕАД, НКЖИ и Държавна агенция закрила на детето започват общонационална кампания за култура и безопасност на дейността и обектите в железопътния транспорт. Като положителен резултат на тази национална организация и общи усилия, в която се включват и неправителствените организации на ромската общност (НПО), в Монтана жп движението е възстановено.

По думите на Писов от 2015 г. досега са разработени много нови превантивни информационни продукти, насочени към младите хора за рисковете, които крие критичната инфраструктура и нейното опазване от посегателства и радикален вандализъм. В момента държавата е създавала национална координация, към която освен споменатите вече ведомства и организации са се включили Министерството на образованието и науката, МВР, ДАНС, НСОБ, за да се постигне култура и безопасност на дейността в обектите на железопътния транспорт. Или това ще рече, че когато се получи сигнал за проява на отрицателни действия, застрашаващи безопасността и сигурността, информацията веднага достига до всички, обхванати от тази координация и те много бързо и адекватно могат да реагират.

„Стратегията за сигурността

на превозите и товарите по време на движение по релсовия път и в обектите на БДЖ е насочена предимно да не се допускат външни заплахи и терористични опасности, към предотвратяването на кризи и посегателства, застрашаващи живота на пътниците, на превозния персонал, на гражданите и работещите в делата, цеховете, както и в гарантирането на устойчивата сигурност в цялостната дейност на компанията“ – обръща внимание Мирослав Писов. И добавя, че съгласно постановление 181 на МС от 20.07.2009 г. дейността на Групата дружества на „Холдинг БДЖ“ ЕАД - „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е част от националната сигурност, а обектите и подвижния състав са елемент от критичната инфраструктура на страната ни. В тази връзка всички те и поделенията, още от 2011 г. изпълняват основните задачи на Стратегията за национална сигурност, Единната спасителна система, Националният план за управление на кризи, бедствия и аварии, Националният план за превенция на престъпността и взаимодействието в координация със специализираните звена на транспортното и образователното министерства, на МВР, ДАНС и другите държавни органи.

Още по темата в следващия брой

Мая Димитрова

СЕДМИЦА

До 18 януари за всички, които минават през Централна гара София, ще бъде открита изложба, отразяваща близкото минало. Експозицията е под мотото „Нещата се променят“ и е разположена до централния вход в залата на приземния етаж. Тя включва десет експоната, символизиращи промяната в различни сектори от развитието на България за последните 10 години: свобода на движението, роуминг, инфраструктура, природозащита, образование, защита на потребителите, здравеопазване, енергия, култура и храни.

Изложбата е организирана от Представителството на Европейската комисия у нас и е отворена за разглеждане по всяко време на деня. Някои от експонатите са изцяло илюстративни и напомнят за времето, когато не можехме да пътуваме толкова свободно в Европа. Други са интерактивни и запознават с част от правата на хората като потребители в ЕС. Могат да се чуят интересни истории на някои от българските студенти, завършили европейската програма за обучение „Еразъм“.

Според заявеното в предаването „Хоризонт за вас“, от инж. Тони Грозданов – ръководител на отдел „Изпълнение на програми с национално финансиране“ в НКЖИ, през 2018 година компанията е заделила 4 млн. лв. от републиканския бюджет, с които ще довърши започнати проекти от миналата година и ще изпълнява подобрени инвестиционни проекти. Ще се обновят гарите в Долно Езерово, Ямбол, Айтос, Стамболийски и Шумен, където сградите са по-големи. По думите на инж. Грозданов със средствата, с които компанията разполага и с усилията, които се полагат засега, макар и бавно, успешно се справя, но това е процес, който постоянно трябва да бъде поддържан на едно високо ниво.

НКЖИ стопанисва 298 гари, отговаря за много технически сгради и помещения, които пряко са ангажирани с експлоатацията на железопътната инфраструктура. До момента 57 от тях се отопляват и те се намират в по-големите областни градове. Предприемат се и допълнителни мерки за повишаване комфорта на пътниците. За тази година в още 40 такива сгради ще бъдат обособени топли чакални.

На 12-и януари православната църква почита паметта на Света мъченица Татяна. Татяна

знатното положение на Татяна и на нейния безукорен живот, императорът наредил да бъде

СВ. ТАТЯНА

произлиза от знатно и богато римско семейство, дъщеря на един от най-известните римски префекти. Изцяло проникната от християнската вяра, тя била посветена за дяконеса и всецяло се отдала на мило-сърдие и непрестанна молитва.

Император Александър Север не бил убеден последовател на Христовата вяра и в двореца си държал статуи на Христос, Аполон, Авраам и Орфей. Без да гледа на

заведена в храма на Аполон, за да принесе жертва.

Девојката не само отказала да стори това, но по нейната молитва идолът се сгромолясал и се разбил на парчета. След напразните увещания на градоначалника да се отрече от Христа, младата Татяна била многократно подлагана на най-свирипи изтезания, като дори изболи очите ѝ и рязали ивици от нейната снага.

След всяко мъчение Бог извършвал чудо със Своята изповедница – тя се явявала на другия ден излекувана. Следвайки езическите си предания, мъчителите на Татяна ѝ отрязали косата, вярвайки, че там се крие магьосничеството ѝ. Накрая, около 225 г. н.е., Татяна и баща ѝ били обезглавени.

На този ден празнуват всички, които носят името Таня и Татяна.

5 грешки, които да не правите след празниците

След празниците завръщането в реалния живот е много трудно за повечето хора. Имейл, пълен с непочетени писма, куп задачи, телефонни обаждания – работните ангажименти ви връхлитат с пълна сила.

Все още сте на вълна празнична почивка, вкусна трапеза и весели, безгрижни моменти със семейството и приятелите. Някак работната обстановка ви се струва прозаична, хаотична, не знаете откъде да започнете, а това ви натоварва и стресира.

За да влезете по-лесно отново в ритъм след дългата почивка трябва да избягвате някои грешки. Кои са те?

Оставяте всичко да се натрупа

Почивката си е почивка. Всеки иска да се откъсне максимално от работата, за да проветри мозъка си. Много изследователи и психолози смятат, че след почивката и тоталното откъсване от работните ангажименти човек е по-продуктивен.

Завръщането след празниците обаче е трудно. Затова отделяйте по 30 минути на ден, за да погледжате имейла си и да структурирате задачите, които ви предстоят, когато се завърнете на работа.

Връщате се на бюрото си без план

Една често допускана грешка от много хора е да се върнат на

работа без предварителен план за действие. Ясно е, че ще ви е трудно да се адаптирате наново към работния процес, още повече ако сте си прекарвали страхотно по празниците. Мисълта ви ще се рее в спомените от смях, празнични трапези и много веселие.

За да се окопитите по-лесно и да започнете отново работната година, направете си план за най-належащите задачи. Завръщането на бюрото може да ви докара до изпадане в паника, ако нямате план.

Игнорирате шанса да направите големи промени

Връщането след дълга почивка предполага голям нов старт.

Началото на новата година е идеален шанс за грандиозни промени. Не го пропускайте. Сега е моментът.

Подхождате със съмнение към новогодишните планове

Не се настройвайте предварително, че през новата година нищо няма да се промени. Не пренебрегвайте новогодишните си обещания за повече просперитет и успехи. Не се съмнявайте, че новата година ще ви донесе повече късмет. Ако подхождате негативно към обещанията си и плана, който сте си намислили за новата година, той наистина ще се провали. Бъдете позитивни.

Изпадате в следпразнична депресия

Връщането в реалността наистина крие големи рискове от депресивни и меланхолични състояния. Опитайте се да не им се поддавате. Настройте мисълта си за следната нагласа: „Следпразничната депресия не се различава особено от негативната нагласа към понеделниците. Да се върна след почивката през празниците е като да отида на работа в понеделник.“ Така по-лесно ще се справите с трудностите и предварителната нагласа и очакване, че ще сте в депресия.

Бананите

Родината на бананите е Югоизточна Азия. Те се споменават за първи път в будистки текстове от 6 в. пр. н. е. Първата плантация от банани се появила в Китай през 2 в. пр. н. е. В Европа тези плодове били опитани едва след повече от хиляда години - през 10 в., а в Южна Америка – още по-късно, в началото на 16 в. През 1516 г. францисканският монах Томазо де Берланга основал първата американска бананова плантация, чиято реколта отивала за изхранване на робите и домашния добитък.

В Индия и Китай плодовете на банана векове наред били смятани за свещени. Жените от някои африкански племена и досега правят поклонения пред мъжки бананови съцветия с молба да ги избавят от безплодие. За жените от Полинезия пък бананът бил табу заради фалическата му форма.

През 1933 г. Хитлер обявил война на бананите. Тъй като по това време Германия плащала за тях с валута, а тя била необходима за други цели, вестниците били наводнени с информация, колко вредни са тези плодове. Издигнати били лозунги като „Ние не сме маймуни!“ и „Истинският патриот яде немски ябълки!“. Така бананите изчезнали от пазара и се завърнали в Германия едва след смъртта на Хитлер.

Бананът е удоволствие в най-прекия смисъл на думата. Той съдържа аминокиселината триптофан, която в организма се преобразува в хормона серотонин, отговарящ за оптимизма. Триптофанът възпрепятства и стареенето. Бананите са хипоалергенни - бананово пюре може да се дава спокойно и на бебета.

За по-възрастните бананът също е полезен. Той не обостря язвата и помага при хроничен гастрит. Бананите неутрализират киселините и така стават незаменими и при парене в стомаха.

В бананите има малко витамин С и съвсем малко каротин, но затова пък голямо количество от витамините В6 и В2. В тези плодове е голямо и съдържанието на калий. Само в 100 г от меката част на банана се съдържат 376 мг от този минерал. Той укрепва сърдечния мускул и намалява риска от сърдечни пристъпи. Калият способства и за регулиране на водния баланс, а заедно с магнезия и калция, които също се съдържат в бананите, намалява кръвното налягане.

Консумацията на банани между отделните хранения помага за регулиране нивото на кръвната захар и по този начин дори предотвратява появата на сутрешно гадене. Тъй като плода съдържа желязо, неговата консумация стимулира производството на хемоглобин в кръвта. Именно поради тази причина бананите са особено полезни в случай на анемия. В Източна Африка от бананите се прави бира, която достига до 28 градуса. На Филипините от горчиците бананови сортове се произвежда картон, а в Индия бананите се използват за спускането на кораби на вода – плодовете се смачкват и с тази маса се намазва плавателната плоскост.

Торта с банани

Необходими продукти:

за блат:

6 яйца

1 ч.ч. захар

1 1/2 ч.ч. брашно

1 пак. бакпулвер

1 пак. ванилия

за сироп:

1 ч.ч. прясно мляко

1 ч.ч. захар

3 - 4 с.л. какао

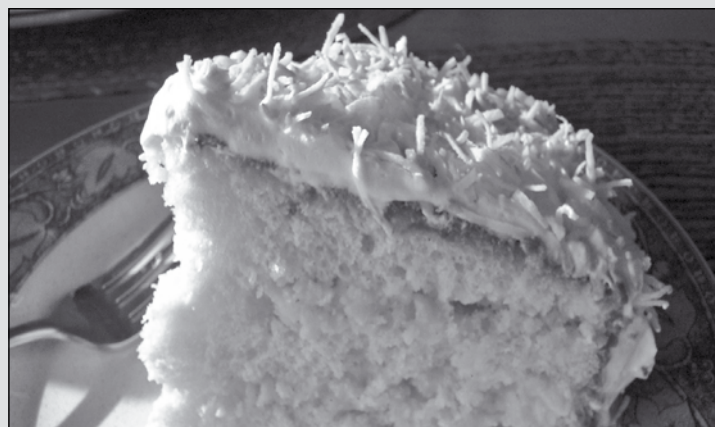
125 г масло

банани печени, обелени и неосолени бадеми

Начин на приготвяне:

Разбиваме с миксер яйцата и захарта, след това добавяме брашното, смесено с бакпулвера,

и накрая ванилията. След като разбием хубаво сместа я слагаме в намазана с олио и поръсена с брашно тавичка. След като се изпече, блатът се изрязва отгоре и се издълбава вътрешността. Слагаме на котлона прясното мляко, захарта, какаото и маслото да се разтопят. След като истинно малко смесваме сироп с издълбаните парчета от блат. Пълним с половината смес блат и редим нарязаните банани, после слагаме и останалата смес. Накрая захлупваме тортата с изрязаната горна част. Отгоре и отстрани мажем тортата със сметана. По желание може да украсим тортата и със ситно нарязани бадеми.

ХОРОСКОП ЗА 2018 Г.

Овен

Предстоящата година ще е особено важна за представителите на този знак. И тя ще мине под едно-единствено мото: труд, труд и пак труд. Ще трябва да проявите много упоритост и старание, но няма да съжалявате, резултатите ще оправдаят очакванията ви. Освен това, нищо няма да се случва лесно или от първия път. Затрудненията ще са ако не на всяка крачка, то поне през една.

Събитията ще са динамични. Ще реализирате мечтите си, стига да овладееете емоциите. Вие сте по природа стремителни, непрекъснато бързате и на моменти от желание да тръгнете по дългия път забравяте да направите първата крачка. Дайте предимство на мисълта, а не на чувствата и ще се радвате на сериозен напредък.

Всичко ще е различно през тази година. От вас се очаква да прецените обективно какво искате, дали наистина ви е необходимо, какво ще се случи, ако не постигнете желанието си и да си вършите работата без излишна припряност.

Преодолете качествата, които ви пречат. Колкото и да сте амбициозни, не е възможно винаги да сте първи. Вие сте обикновени хора, със силни и слаби страни. Овладейте стремежа си за превъзходство и забравете за неуспехите.

Телец

Основната ви задача през тази година ще е да намерите „вътрешното си аз“, да промените себе си, да надскочите недостатъците, които ви връщат назад. Ще се наложи да се справите с цяла поредица затруднения. Вие принципно сте доста спокойни хора, рядко се случва нещо да ви извади от равновесие, така

че затрудненията за вас ще са по-скоро предизвикателства, чрез които да проверите силата на прословутото си търпение.

Оставайки верни на работата, на думата и на приятелите си ще успеете да „счупите всички бариери“. Без дори да си давате сметка за това, вие изведнъж ще се превърнете в еталон на стабилност и напредък. Не се главозамайвайте от постиженията си и наблюдавайте какво се случва около вас.

Преодолете качествата, които ви пречат. Колкото и да сте разумни не е възможно да сте винаги прави. Вие сте обикновени хора, със силни и слаби страни. Нормално е да грешите. По-важно е да се поучите от опита си и да не допускате старите грешки.

Близнаци

Представителите на вашия знак са любители на силните усещания и през 2018 г. ще имат възможността наистина да се състезават с времето. А то, времето, ще лети на крилете на промяната. Ежедневието ще е съпроводено с поредица трансформации.

С част от тях ще се наложи само да се съобразите, защото те ще се реализират на обществено ниво и няма да са свързани с личната ви воля, а с участието ви като социална единица. Друга част ще трябва да предприемете самостоятелно, решително и с убеждението, че са важни и нужни.

Важни ще са тези изменения, защото ще окажат положително въздействие върху съдбата ви за дълъг бъдещ период от време, а са нужни, защото ще ви дадат шанс да разгърнете широко потенциалните си възможности.

Ще има и неуспехи, ще има колебания, съмнения, нестабилност, но вие сте гъвкави, адаптивни и умеете да рискувате. Трудната задача е да дефинирате

целта си. Очертаването на пътя към нея ще се окаже далеч по-лесно, а и разполагате с цяла година, за да го направите.

Преодолете качествата, които ви пречат. Колкото и да сте динамични не е възможно да бъдете едновременно на няколко места. Вие сте обикновени хора, със силни и слаби страни. Нормално е да пропуснете нещо. Свикнете с мисълта, че няма как да се възползвате едновременно от всички съществуващи възможности.

Рак

Само с две думи може да се опише предстоящата 2018 г. за Рациите: надежда и късмет. Напредъкът ще е скокообразен. Ще успеете да „избугате“ всичко, което до този момент по една или друга причина сте били принудени да „замразите“.

В началото на годината скоростта ще е по-ниска, ще се натъквате на сложности от обективен характер. Неведнъж ще си зададете въпроса дали сте в състояние да се справите и дали не е по-добре да се откажете. Отговорът е единствен, а именно, че „връщане назад няма“.

Където и да сте, правете каквото можете със средствата, с които разполагате. След първата сполука ще се почувствате по друг начин, ще повярвате в себе си и ще „увеличите оборотите“.

Мислете консервативно, действайте предпазливо и търсете взаимноизгодни решения. Там, където другите питат „защо“, вие попитайте „защо не“. Възползвайте се от натрупания опит със собствена интерпретация и ще оставите следа върху вече утъпканите пътеки. За да победите трудностите трябва да преборите собствените си страхове.

Преодолете качествата, които ви пречат. Колкото и да сте мнителни не е възможно да създавате само успешни връзки. Вие сте обикновени хора, със силни и слаби страни. Нормално е да преживявате срещи и раздели. Свикнете с мисълта, че силната привързаност към някого не го прави част от вас и няма как да отнемате ничия свобода.

Лъв

Ще има с какво да запомните тази година. Предстоят увлекателни приключения, активна дейност, важни решения, интересни запознанства. Ще можете да се възползвате от обстоятелствата такива, каквито са и да подредите плановите си без чужда намеса.

Като се изключат дългосрочните проекти, от вас зависи дали ще стартирате годината „на чисто“ или, по друг начин казано, дали ще забравите старите неуспехи, дали ще прекратите изчерпаните връзки, дали ще насочите енергията си в правилната посока. Предпоставките за професионално израстване са налице, от вас зависи да ги използвате пълноценно.

Постарайте се да съчетаете оптимално служебните задължения с личните. Не забравяйте близките и най-вече не лишавайте любимия човек от вниманието си. Постиганията ви със сигурност ще бъдат забелязани и ще получат висока оценка, а вие се опитайте да забележите навреме хората, които с радост биха ви „сложили прът в колелата“ (защото ще има и такива!) и да ги елиминирате от пътя си.

Преодолете качествата, които ви пречат. Колкото и да сте чаровни не е възможно да се харесвате на всички. Нормално е да

получавате критики. Свикнете с мисълта, че няма как да накарате целия свят да ви се възхищава.

Дева

Предстоящата година ще мине под знака на новостите. Начинания, които все сте отлагали „за по-късно“ най-после ще намерят реализацията си. Ще стартирате нов етап в личностното си развитие, мислите ви ще бъдат много по-ясни, рационални и позитивни. Ще преодолеете собствените си съмнения и неувереност, което е предпоставка за небивал напредък по отношение на социалния и професионалния ви статус.

Финансовото ви състояние няма да дава поводи за тревога, но и не залагайте на хипотезата за високи печалби.

Другият въпрос, който искрено ще ви вълнува е любовта. И не напразно. През 2018 г. чувствата ви ще претърпят истинска метаморфоза. Необвързаните представители на вашия знак не просто ще попаднат на подходящата личност, но ще бъдат обхванати от такава силна и внезапна страст, че без никакви уговорки ще се хвърлят в дълбоките води на семейния живот.

Що се отнася до семейните - най-вероятно ще се оформят две устойчиви групи: на дългогодишните и на младите семейства. И докато първите сплотено ще търсят начини за освежаване на връзката си, то при вторите съществуват реални шансове за прекратяване на отношенията и раздяла.

Преодолете качествата, които ви пречат. Колкото и да сте прецизни не е възможно да предвидите всички детайли. Нормално е да грешите. Свикнете с мисълта, че не бива „заради битката да загубите войната“.

(Следва продължение)

STOOS BAHN - НАЙ-СТРЪМНАТА ВЪЖЕНА ЖЕЛЕЗНИЦА

Новооткритият швейцарски фуникуляр „катери“ Алпите под наклон от около 50 градуса

В централните швейцарски Алпи, недалеч от Люцернското езеро, заработи най-стръмния фуникуляр* в света. Освен с футуристичния дизайн, новото чудо на техниката прави силно впечатление с експлоатационните си характеристики. Неговите жълти цилиндрични кабинки се изкачват във височина под наклон, достигащ до 110% (47,7 градуса), което е абсолютен световен рекорд за този вид съоръжения.

Новата въжена железница е наречена Stoos Bahn. Тя осигурява транспортна връзка между долината, в която се намира швейцарското градче Швиц и разположеното над нея алпийско курортно селище Щоос (Централна Швейцария). Последното е сгушено в слънчево плато в подножието на планинския масив Фроналпщок (част от швейцарските Алпи) на 1300 м надморска височина. Директният достъп до него е възможен единствено чрез новия фуникуляр. Като алтернатива туристите могат да се изкачват до там и чрез разположени в съседство лифт и по-малка фуникулярна система, но те са сравнително отдалечени.

Stoos Bahn е истинско чудо на съвременната техника. Модерната въжена железница се състои от 4 цилиндрични кабинки, наподобяващи стъклени бъчонки, всяка от които побира до 34 пътници. Формата им е специално подбрана от швейцарските инженери, за да внедрят в тях иновативна технология. Тя позволява на пътниците да стоят прави, независимо от сериозните наклони (до 110 процента), при които влакчето се изкачва към алпийското плато и се спуска

обратно към долината. Благодарение на система, която автоматично поддържа хоризонталното положение на пода, пасажерите не изпитват дискомфорт и имат възможността да съзерцават изправени главомаймащите природни гледки и да си правят снимки.

С пускането на Stoos Bahn се разби предишният световен рекорд за най-стръмен въжен влак. Тази титла принадлежеше на фуникуляра Гелмербан в швейцарския град, който преодоляваше стръмнини от 106 процента.

Проектирането и построяването на новото достижение на швейцарската инженерна мисъл отне 14 години и струва 52 млн. швейцарски франка (44,6 млн. евро). Разгледани са общо 15 конструктивни модела за реализация на Stoos Bahn и накрая е избран най-ергономичния. Строителните дейности започват през 2013 г., но неколккратно са прекъсвани заради непредвидени технически трудности. Част от тях са свързани с прокарването на три тунела през алпийските скали, през които минава 1760-метровата линия на съоръжението. Изпитанията са успешно завършени едва в края на миналата година. Последвани са от пищна церемония, с която е пуснат в експлоатация. В нея участва и президентът на конфедерацията Дорис Лойтхард.

Stoos Bahn се движи със скорост 10 м в секунда и преодолява трасето от Швиц до Щоос само за 3 до 5 минути. Докато катери планинските склонове фуникулярът „издига“ своите пътници на 743 м надморска височина над началната станция. Със съоръ-

Stoos Bahn – най-новият и стръмен швейцарски фуникуляр

жението е заменена сходна, но безнадёжно остаряла въжена железопътна система, която от 1933 г. се ползва за придвижване от Швиц до планината Фроналпщок.

Новата въжена железница улеснява изключително много туристите да достигат до множеството хотели и къщи под наем, разположени в градчето Щоос. Малкият планински курорт е идеален за семеен отход и спорт. Той предлага различни зимни атракции за малки и големи. В т.ч. ски писти и училище, зони за сноуборд, зимен фен парк и др. Има възможности за организиране и на забележителни екскурзии. В близкия масив Фроналпщок (с височина 1922 м), до който водят няколко лифта, е изградена панорамна площадка от където се откриват спиращи дъха гледки към 10 алпийски езера. Желаетелите могат да се изкачват и до високопланинска гостилница, в която освен да се насладят на вкусните местни гозби, им се предлага и да пренощуват.

Ивайло ПАШОВ

Въжената железница „катери“ швейцарските Алпи под наклони до близо 50 градуса

Линията преминава през 3 тунела, издълбани в алпийските скали

От планинското селище Щоос и близката планина Фроналпщок се откриват приказни природни гледки

Кабинките на фуникуляра имат футуристична визия

Самохоризонтирането на пода позволява на пътниците да се возят прави независимо от наклоните при изкачване или спускане

Цени за реклама

За контакти:
Мая Димитрова
0889 41 30 03
maya02@abv.bg
bdz@bdz.bg

При директна заявка от клиента

До главата на вестника – по договаряне
Първа страница – 1,50 лв. за кв. см.
Вътрешна страница – 0,50 лв. на кв. см.
Последна страница – 1,00 лв. на кв. см.
За цяла страница – по договаряне

При заявка от рекламни агенции

До главата на вестника – по договаряне
Първа страница – 1,80 лв. за кв. см.
Вътрешна страница – 1 лв. на кв. см.
Последна страница – 1,50 лв. на кв. см.
За цяла страница – по договаряне